

– *Đừng uống trà ! Uống rượu, con nhé !*

– *Đừng đánh cờ ! Đánh bạc, con nhé !*

Đó là lí do khiến anh lao vào uống rượu và đánh bạc.

7. HS cần nắm được công dụng của dấu chấm lửng để giải bài tập này.

8. a) Phép liệt kê trong đoạn trích là một phép liệt kê phức tạp, có nhiều lớp :

– Liệt kê những khó khăn của gia đình ;

– Liệt kê những lo ngại để con lêu lổng ;

– Liệt kê những việc làm có ích cho con ;

– Liệt kê những vụng về của hạng con gái lười biếng.

b) Đối với những liệt kê phức tạp như trong đoạn trích, tác giả đã dùng dấu chấm phẩy (;) và dấu phẩy (,) để ngăn cách lớp lang các nội dung được liệt kê.

VĂN BẢN ĐỀ NGHỊ

Bài tập

1. Một bạn bị ốm không đi học được, bạn ấy viết *giấy đề nghị* cô giáo chủ nhiệm cho nghỉ học. Theo em, trong trường hợp này phải viết văn bản gì ? Tại sao không được viết văn bản đề nghị ?

2. Mục đích nào trong các mục đích sau đây phù hợp nhất với văn bản đề nghị ?

a) Nhằm cung cấp một thông tin quan trọng.

b) Nhằm phát hiện một việc làm sai trái của cá nhân hay tập thể.

c) Nhằm đề đạt một nguyện vọng chính đáng của cá nhân hay tập thể.

d) Nhằm tổng kết những gì đã làm và chưa làm được.

e) Nhằm ghi chép lại sự việc đã xảy ra.

3. Xác định các mục quan trọng, cần chú ý trong các mục sau của văn bản đề nghị :

a) Quốc hiệu và tiêu ngữ.

b) Địa điểm và thời gian làm giấy đề nghị.

- c) Tên văn bản : *Giấy đề nghị* (hoặc *Bản kiến nghị*).
 - d) Nơi nhận đề nghị.
 - e) Người (tổ chức) đề nghị.
 - g) Nêu sự việc, lí do và ý kiến cần đề nghị.
 - h) Chữ kí và họ tên người đề nghị.
4. Văn bản đề nghị sau đây có gì sai ? Hãy nêu cách sửa chữa.

GIẤY ĐỀ NGHỊ

Kính gửi : Ban Giám hiệu Trường THCS Trần Phú.

Tập thể lớp 7C chúng em xin đề nghị với Ban Giám hiệu nhà trường một việc như sau : Tấm bảng đen của lớp em do sử dụng đã lâu, nay bị mờ, các bạn ngồi cuối lớp rất khó theo dõi nội dung bài giảng của các thầy, cô giáo ghi trên bảng. Chúng em kính đề nghị Ban Giám hiệu cho sửa lại bảng kịp thời để việc học tập trên lớp của chúng em được tốt hơn.

Thay mặt tập thể lớp 7C

Gợi ý làm bài

1. Trong trường hợp đã nêu, HS phải viết *Đơn xin phép nghỉ học* gửi cô giáo chủ nhiệm, chứ không viết giấy đề nghị. Bởi vì tình huống bị ốm là hoàn cảnh riêng và do cá nhân mình gây ra (yếu tố chủ quan). Còn đề nghị thường là để đề đạt nguyện vọng chính đáng của một tập thể hoặc một cá nhân xuất phát từ tình huống khách quan đem lại.

2. Dựa vào những gợi ý của bài tập 1 để lựa chọn những tình huống phù hợp với văn bản đề nghị.

3. Muốn làm được bài tập này, cần xem lại mục *Lưu ý*, trang 126, SGK.

4. Văn bản đề nghị nêu trong bài tập 4 có mấy điểm sai sau :

- Thiếu quốc hiệu và tiêu ngữ, địa điểm và ngày tháng viết văn bản.
- Trình bày không đúng quy cách : Các mục : *tên văn bản*, *nơi nhận đề nghị* và *nội dung đề nghị* phải cách nhau 2 – 3 dòng.
- Thiếu mục *kí tên* của người thay mặt tập thể lớp 7C.

BÀI 30

ÔN TẬP PHẦN VĂN

Bài tập

1. Qua hai năm học Ngữ văn theo hướng tích hợp, em hãy cho biết học Ngữ văn theo hướng tích hợp là như thế nào ?

2. Tìm một vài dẫn chứng trong SGK *Ngữ văn 6* (tập một, tập hai), *Ngữ văn 7* (tập một, tập hai) và nói rõ sự tích hợp đã được thể hiện ở đó như thế nào.

Gợi ý làm bài

1. Trước hết cần thấy dạy và học Ngữ văn theo hướng tích hợp là một sự cải tiến, một điều mới mà các em đã và đang thực hiện ở THCS. Do đó, việc nhận thức về tính chất tích hợp của Chương trình Ngữ văn không chỉ là việc của thầy, cô giáo mà còn là của HS. Riêng HS hiểu thế nào là tích hợp (dĩ nhiên ở mức độ đơn giản) sẽ là một trong những điều kiện để nâng cao chất lượng học tập Ngữ văn, nhất là sau hai năm đã được học theo hướng tích hợp đó.

Bài tập này chính là nhằm thực hiện những yêu cầu trên.

2. Cụ thể ở bài tập này, em phải đáp ứng hai yêu cầu sau :

a) Định nghĩa được thế nào là tích hợp nói chung, tích hợp trong bộ môn Ngữ văn nói riêng. Để thực hiện yêu cầu này, em hãy đọc lại Lời nói đầu ở SGK *Ngữ văn 6*, tập một.

b) Tìm một vài dẫn chứng trong SGK *Ngữ văn 6, 7* đã thể hiện sự tích hợp (nhiều hoặc ít), có thể thuộc một trong ba trạng thái sau :

- Tích hợp giữa Tiếng Việt và Văn.
- Tích hợp giữa Tập làm văn và Văn.
- Tích hợp giữa Tiếng Việt, Tập làm văn, Văn.

(Để làm tốt yêu cầu này, trước hết, em hãy tìm những điểm giống nhau về nội dung giữa các phần : Văn, Tiếng Việt, Tập làm văn.

Từ việc tìm hiểu quan hệ chung đó, em chọn một số dẫn chứng đã thể hiện tính chất tích hợp giữa các phần học trong SGK. Ví dụ : Bài 29, trang 123, SGK *Ngữ văn 6*, tập hai : *Cầu Long Biên – chứng nhân lịch sử*.)

DẤU GẠCH NGANG

Bài tập

1. Bài tập 1, trang 130 – 131, SGK.

2. Bài tập 2, trang 131, SGK.

3. Bài tập 3, trang 131, SGK.

4*. Có thể dùng dấu phẩy để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích trong câu sau đây không? Vì sao?

Bà cụ Lênh – mẹ bác Năm – chạy ra sẵn đón hỏi công việc làm ăn ra sao. Bác chán nản đáp:

– Thì cũng như ở nhà chứ gì mà bu phải hỏi rồi.

(Theo Đinh Hiếu)

5. Cho biết vì sao tác giả dùng dấu gạch nối ở một số từ trong câu sau đây:

Phần ăn mỗi người có đủ hai trăm gam bánh mì nhà binh, năm mươi gam đồ hộp hoặc cá xác-đin hoặc thịt pa-tê, ba mươi gam pho-mát, một phần tư bi-đông rượu nho bẫy độ, một trăm gam hoa quả tráng miệng.

(Theo Đặng Văn Long)

6. Hãy thêm dấu gạch ngang vào chỗ thích hợp để những câu sau đây trở nên dễ hiểu hơn:

a) *Bác tôi một giáo viên có hơn 30 năm cầm phấn thừa hiểu tâm lí của bọn trẻ chúng tôi.*

b) *Nhắc đến cảnh quan Hà Tây, tục ngữ, ca dao, dân ca nhắc nhiều đến núi Ba Vì dãy núi này nằm ở phía tây, là biểu tượng của sự hùng vĩ và ý chí vươn lên của nhân dân và thắng cảnh Hương Sơn đẹp nhất trời Nam.*

Gợi ý làm bài

1. HS dựa vào hiểu biết về công dụng của dấu gạch ngang để giải bài tập này. Chẳng hạn trong câu a, dấu gạch ngang dùng để đánh dấu bộ phận chú thích, giải thích.